

Nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 5/24 ze dne 15. května 2024 **byla ke dni 1. ledna 2025** v § 3 odst. 3 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 236/1995 Sb.“), **zrušena výše násobku** průměrné mzdy v národním hospodářství za předminulý kalendářní rok, která je nezbytná pro výpočet platové základny soudců, tzn. Ústavní soud zrušil v předmětném ustanovení slovo „2,822násobek“.

Od 1. ledna 2025 tedy chybí v zákoně č. 236/1995 Sb. základní údaj ve vzorci, který by určil výši platové základny soudců, podle tohoto zákona ji tedy nelze vypočítat. Vzhledem k tomu, že stejné ustanovení téhož zákona také stanoví, že **platová základna představitelů státní moci činí 83,3 % platové základny soudců** a zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 201/1997 Sb.“), stanoví v § 3 odst. 3, že **pro státní zástupce činí platová základna 90 % platové základny stanovené pro soudce, je zřejmé, že bez úpravy zákona nelze určit (vypočítat) ani platovou základnu představitelů státní moci a státních zástupců.**

Tento stav a absenci zákonné úpravy má zhojit právě vládní návrh novely, včera projednaný Senátem Parlamentu ČR jako senátní tisk č. 43, který pro rok 2025 stanoví platové základny absolutní částkou, a to pro soudce ve výši 121 685 Kč, pro představitele státní moci ve výši 101 364 Kč a pro státní zástupce ve výši 109 516,50 Kč.

Ve vztahu k aktuálním otázkám kolem splatnosti a výplat platů a dalších náležitostí příslušejících podle obou zákonů za leden 2025 se uvádí následující:

Dosavadní znění zákona č. 236/1995 Sb. obsahuje důležité ustanovení § 37 odst. 1, které platí i nadále a stanoví:

„Plat a další náležitosti podle tohoto zákona poskytuje orgán, v němž představitel nebo soudce vykonává svoji funkci, kancelář komory Parlamentu, Úřad vlády České republiky a Kancelář prezidenta republiky. Poslanci Evropského parlamentu poskytuje plat a další náležitosti podle tohoto zákona Kancelář Poslanecké sněmovny. Poslanec Evropského parlamentu je povinen Kancelář Poslanecké sněmovny informovat o všech skutečnostech, které mohou ovlivnit jeho nároky podle tohoto zákona. **Plat a další náležitosti jsou splatné ve shodných termínech jako u zaměstnanců uvedených orgánů.**“

Shodné ustanovení obsahuje i zákon č. 201/1997 Sb. v § 13 odst. 2:

(1) Plat a další náležitosti poskytuje státnímu zástupci státní zastupitelství, u něhož vykonává státní zástupce svoji funkci v pracovním poměru.

(2) Plat je splatný ve shodných termínech jako u zaměstnanců ministerstev.“

Splatnost platu zaměstnanců uvedených orgánů a ministerstev upravuje § 141 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů:

„**Mzda nebo plat jsou splatné po vykonání práce, a to nejpozději v kalendářním měsíci následujícím po měsíci, ve kterém vzniklo zaměstnanci právo na mzdu nebo plat nebo některou jejich složku.**“

Nejzazším dnem splatnosti platů a dalších náležitostí představitelů státní moci a soudců podle zákona č. 236/1995 Sb. a platů státních zástupců podle zákona č. 201/1997 Sb. za měsíc leden 2025 je tedy v souladu s uvedenými ustanoveními zákonů pátek 28. února

2025. Vzhledem k tomu, že po uplynutí lhůty pro projednání tisku 43 Senátem Parlamentu ČR, tedy po 16. únoru 2025, bude vládní návrh zákona postoupen k podpisu pana prezidenta a následně bude neprodleně vyhlášen ve Sbírce zákonů, čímž nabyde legální platnosti, bude existovat zákonný podklad pro výpočet a realizaci výplat za měsíc leden a bude tak i možné předmětný nejzazší termín splatnosti (28. února 2025) zvládnout dodržet. V praxi by to tak znamenalo pouze pro výplaty platů a dalších náležitostí představitelů státní moci, soudců a státních zástupců za měsíc leden letošního roku změnit (posunout) jinak obvyklý výplatní termín v rámci měsíce února na jiný den.